

ham den Betydning, som han maa have; naar han under Sagens Ledelse skal have Meddommere, hvis Majoritet kan gaae ham imod, og han da skal optræde som deres Medskab ved den vigtige Retshandling, saa maa man hellere sende ham ud af Salen, end lade ham fortsætte. Naar man vil prøve paa at værgemod alle de Misgreb, som kunne begaaes af en Institution, hvilkensomhelst, saa falder man i en Uendelighed af smaa Midler, anvendte med stor Vanskelighed, og naaer ikke et Skridt videre. Have vi ikke Mod til at udsende Dommere, som vi troe ere istand til at lede en Retshandling med Dygtighed og Retferdighed, saa er det et Beviis paa, at vi endnu ikke og sandsynligviis heller ikke i 1868 kunne indføre denne Institution. Hvad nu Dommernes angaaer, om de skulle være $2\frac{1}{2}$ eller 3, det er mere et Detailspørgsmaal; jeg troer, at den Maade, hvorpaa dette Forhold her er ordnet, ikke er rigtig. Dersom man gjorde den Forandring deri, at man inddeelte Landet i færre Retskredsse, sendte til enhver større Retskreds 2 Dommere, som deelte Forretningerne imellem sig og gif hver til sine Steber, og som havde den Ret i meget vanskelige Tilfælde at kunne kalde deres Kollega til Raadspørgsel og enes med ham om Afgjørelsen af vanskelige Tilfælde, saa kunde dette maaskee have en ikke skadelig Indflydelse; — naar jeg opstiller dette, er det ikke en Opfindelse af mig selv, men jeg følger ganske simpelt Fodsporet i det Land, hvor Juryinstitutionen altid har været i Virksomhed, hvor den aldrig fuldkommen er opgiven. Jeg skal forøvrigt gjøre opmærksom paa, at Antallet af de Kredse, der her ere foreslaaede, efter min Mening er altsfor stort i Forhold til vort Folketal; i Sylland, hvor Befolkningen er spredt, kan der maaskee have været nogen Grund dertil, men paa Derne kunne vi i den Henseende langt mere nærme os den engelske Forfatning, end vi her gjøre; naar Retsretterne gjøre deres Pligt, vil der, efter hvad her er blevet foreslaaet, blive temmelig lidt, at gjøre for dem. — Efter hvad jeg allerede har sagt, troer jeg, at man ikke kan være i Tvivl om

min Maade at betragte Forundersøgelsen paa; jeg staaer i den Henseende i den meest aabenhare Modsatning til den sidste cerebe Taler. Det er min fuldkomne Overthydning, at dersom vi nu ikke tør bryde fuldstændig med den hele inkvisitoriske Undersøgelse, saa bringe vi ikke denne Institution i en nogenlunde brugbar Tilstand. Man maa i den Henseende ikke gjøre sig Illusioner; saaledes som Forholdet nu er, vil man omkring i Landet kunne see Dommere, som istedetfor under Forhøret at sidde rolige paa deres Plads og examinere dem, der fremstilles, gaae omkring i Rets salen, og naar de f. Ex. synes, at den Anklagedes Fødder ere komne indenfor Retsstranken, træde de ham paa Tærne, eller naar et Vidne ikke svarer efter deres Behag, tage de ham i Brystet, fordi han ikke staaer ret op, som han bør, eller som, naar de have en heel Række Vidner at examinere, sætte dem en passant flere Timer i Gullet, og saa tage de dem op igjen og slippe dem. Man maa tage Forholdene, som de ere; vi ere saa vante til paa denne Maade at stasse Retten tilveie, at vi gjerne kunne velsigne de Mænd, som gjøre sig al den Uleilighed og al den Flid — men vi kunne ikke vedblive at bruge denne Methode. En Gjenstand, som det forekommer mig er bleven mindre behandlet, og som har den allerstørste Vigtighed, fordi den til en vis Grad er det Ryste i hele Lovforslaget, er Anklagemagten. Man har i det Væsentlige alene talt om Overanklageren, og det er, om jeg mindes ret, blevet sagt, at naar man taler om Overanklageren, saa taler man om hele Anklagepersonalet, ogsaa om Medanklagerne, idet man betragter dem som Overanklagerens Medskaber; men det forekommer mig at være fuldstændig vrangt. Overanklageren er Statens Kontrol med Anklagerne, men Anklagerne skulle have en ganske anden objektiv Natur. Hvad er Anklagens inderste Væsen? Det er, at den, der har lidt en Brøst, optræder som Anklager. Den naturlige Maade at betragte Sagen paa er, saaledes som Samfundet har samlevet sig, meget stund tilside, og det Offentlige har derfor stillet